

Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR

110 15 Praha 1, Na Františku 32

V Praze dne: 14. června 2018

Č. j.: MPO 36045/18/41400/41000

STANOVISKO

Ministerstva průmyslu a obchodu ČR

podle § 4 odstavce 4 zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů,

k návrhu dokumentu

ÚZEMNÍ ENERGETICKÁ KONCEPCE KARLOVARSKÉHO KRAJE - AKTUALIZACE (2017-2042)

předanému Ministerstvu průmyslu a obchodu dne 21. května 2018

Předkladatel koncepce: Karlovarský kraj
Zpracovatel koncepce: E-resources, s.r.o.
Spolupráce na koncepci: AF-Consult Czech Republic s.r.o.
Invicta BOHEMICA, s.r.o.
Ing. Ivan Beneš

Část A: Rozsah posuzování a stručný popis návrhu koncepce

Posouzení návrhu Územní energetické koncepce Karlovarského kraje - aktualizace (2017-2042) bylo provedeno v souladu se zákonem č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů, ve smyslu znění nařízení vlády č. 232/2015 Sb., o státní energetické koncepci a o územní energetické koncepci.

Návrh Územní energetické koncepce Karlovarského kraje - aktualizace (2017-2042) je členěn na následující části:

Úvod

Vývoj vnějších podmínek a energetické legislativy

Rozbory trendů vývoje poptávky po energii

Rozbor možných zdrojů a způsobů nakládání energií

Hodnocení využitelnosti obnovitelných zdrojů energie

Hodnocení ekonomicky využitelných úspor

Cíle v oblasti energetického hospodářství a nástroje k jejich dosažení

Nástroje pro dosažení stanovených cílů

Řešení systému nakládání s energií

Přílohy

Seznam tabulek

Seznam grafů

Seznam obrázků

Seznam používaných zkratk

Součástí dokumentu jsou tyto přílohy:

Příloha č. 1 - Teplárenství a specifika Karlovarského kraje

Příloha č. 2 - Energetická bezpečnost

Příloha č. 3 - Ceny tepelné energie v Karlovarském kraji

Poslední platná Územní energetická koncepce Karlovarského kraje (dále také „ÚEK KVK“) byla zpracována v roce 2011. V průběhu roku 2016 byla zpracována Zpráva o uplatňování ÚEK KVK se závěrem, že je nutné vypracovat novou ÚEK KVK, a to v návaznosti na hlavní změny na daném území, schválení nové Státní energetické koncepce ČR a nové legislativní požadavky. Návrh aktualizace byl dokončen na konci roku 2017 a předán Ministerstvu průmyslu a obchodu dopisem doručeným dne 21. května 2018. K návrhu bylo Ministerstvem životního prostředí vydáno dne 24. dubna 2018 souhlasné stanovisko podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

Úvodní část tvoří, kromě stručného a obecného představení dokumentu, přehled strategických směrnic Evropské unie včetně aktuálních návrhů, zákonů České republiky s dopadem na oblast nakládání s energií a národních akčních plánů a některých dalších strategických či prováděcích dokumentů na úrovni státu. V dalších částech je nejprve provedena analýza území obsahující údaje

o administrativním členění, počtu obyvatel včetně historického vývoje, dále potom geografické, meteorologické a klimatické charakteristiky řešeného území a některé údaje o ekonomice na území kraje a kvalitě ovzduší včetně historického vývoje emisí znečišťujících látek.

V rámci analýzy spotřeby paliv a energie jsou pro sektor domácností uvedeny zejména poměrně detailní datové podklady ke struktuře a stáří bytových a rodinných domů včetně údajů o způsobu vytápění a energii využívané k vytápění, mimo jiné i v kontextu počtu zdrojů pořízených v rámci dotačních schémat a stručné prognózy spotřeby a dostupnosti palivového dřeva, a stavu celkové spotřeby energie. Pro nevýrobní sféru (zahrnující budovy v oblastech školství a zdravotní a sociální péče) jsou pak obsaženy především údaje o počtu jednotlivých zařízení a stavu celkové spotřeby energie, pro výrobní sféru stručné informace o stavu sektorů zemědělství, stavebnictví a dopravy, dále informace o stavu průmyslu na území kraje, a to včetně poměrně detailního popisu záměrů průmyslových zón a podkladů ke spotřebě paliv a energie ekonomickými subjekty se zahrnutím podrobných údajů o spotřebě velkých průmyslových spotřebitelů a jejím předpokládaném vývoji ve střednědobém horizontu. V neposlední řadě jsou uvedeny také informace o stavu energetiky především ve vztahu k výrobě a spotřebě elektrické energie a údaje o celkové spotřebě energie v jednotlivých sektorech.

Součástí rozboru možných zdrojů a způsobů nakládání s energií je podrobná energetická bilance aktuálního stavu a dále pak analýza dostupnosti paliv a energie s důrazem na oblasti zásobování elektřinou a zemním plynem, soustavy zásobování tepelnou energií, oblast zásobování pohonnými hmotami, lokální vytápění sektoru domácností a také na obnovitelné a druhotné zdroje energie, respektive odpadové hospodářství. Tato část obsahuje především popis současného stavu v těchto oblastech, poměrně detailní přehled záměrů pro rozvoj elektrizační soustavy, přehled plánovaných investic pro rozvoj plynárenské soustavy a záměrů v oblasti plynofikace, dále podrobný popis jednotlivých soustav zásobování tepelnou energií včetně popisu zdrojů tepelné energie a přehledu investičních záměrů v těchto soustavách a také stručný popis problematiky odpojování odběratelů tepelné energie a jejich přechod k lokálním způsobům vytápění.

Další samostatné části jsou potom věnovány hodnocení využitelnosti obnovitelných a druhotných zdrojů energie s popisem aktuálního stavu využití na území kraje a zjednodušeným stanovením potenciálů v členění podle jednotlivých druhů zdrojů a hodnocení ekonomicky využitelných úspor energie stanovující jejich potenciál v sektoru bydlení, veřejné sféře, podnikatelském sektoru a také v systémech výroby a distribuce energie, na základě předpokládaného vývoje v oblasti realizace úsporných opatření, především v budovách. V rámci jedné kapitoly jsou následně stanoveny také základní a specifické cíle kraje pro jednotlivé oblasti a současně i převážně krátkodobé nástroje a opatření pro jejich naplnění včetně určení harmonogramu realizace.

Závěrečné kapitoly se zabývají řešením systému nakládání s energií včetně návrhu variant a jejich hodnocení a uvedení důležitých výstupů vybrané varianty obsahující i energetickou bilanci pro cílový rok výhledu. Některá důležitá témata jsou pak převážně v obecnějším pojetí rozpracována také v rámci příloh předloženého návrhu.

Část B: Obecné stanovisko k návrhu ÚEK KVK - aktualizace (2017-2042)

Z hlediska kvality zpracování obsahuje návrh ÚEK KVK - aktualizace (2017-2042) poměrně velké množství relevantních informací a analýz. Po formální stránce je však možné návrhu vytknout zejména nepříliš přehlednou strukturu, uvedení některých ne zcela přesných nebo diskutabilních informací a občas také nepříliš srozumitelnou prezentaci některých dat, což může mít negativní vliv hlavně na vypovídací hodnotu obsažených údajů a jejich využitelnost ze strany orgánů kraje. Podobně je tomu i v případě poměrně stručného popisu uvažovaných variant, kdy jejich odlišení v některých oblastech není zcela transparentní a podrobnější rozbor použitých předpokladů je obsažen pouze v části týkající se výstupů řešení vybrané varianty, přičemž očekávaný vývoj v některých oblastech je také zde popsán jen relativně obecně, což může nepříznivě ovlivnit jeho interpretaci. Z dalších formálních nedostatků lze zmínit ne zcela přehledné používání některých zkratk včetně jejich částečného nezavedení přímo v textu, některé nepříliš srozumitelné popisy v tabulkách investičních akcí nebo místy nepřesné, či chybějící uvedení zdroje použitých údajů. Jisté nedostatky je možné identifikovat rovněž s ohledem na úplnost a strukturu uvedených dat, které ne vždy striktně splňují požadavky stanovené nařízením vlády č. 232/2015 Sb.

Z věcného pohledu předložený návrh stanovuje základní a specifické cíle Karlovarského kraje pro jednotlivé oblasti energetiky a obsahuje také nástroje a opatření k jejich naplnění. V tomto směru je však možné návrhu vytknout především nekonkrétnost části nástrojů a opatření a dále i jejich ne zcela přehlednou a jasně interpretovatelnou strukturu. Přesto jej ale lze považovat za návrh plnohodnotného strategického dokumentu pro oblast nakládání s energií na krajské úrovni.

Část C: Stanovisko k souladu návrhu ÚEK KVK - aktualizace (2017-2042) s platnou Státní energetickou koncepcí České republiky

Předložený návrh Územní energetické koncepce Karlovarského kraje - aktualizace (2017-2042) je v souladu se Státní energetickou koncepcí ČR. Základní a specifické cíle stanovené v kapitolách 11.1 až 11.9 odpovídají cílům a prioritám Státní energetické koncepce ČR, které jsou reflektovány také v rámci formulací uvažovaných variant budoucího vývoje. Rozvoj, který je navržen v těchto variantách, tedy naplňuje základní cíle Státní energetické koncepce ČR. Tyto cíle na krajské úrovni dále rozvíjí také nástroje navržené v rámci stanovených specifických cílů, přičemž je ale třeba upozornit, že v případě některých specifických cílů tyto nástroje nejsou definovány a že některé z nich pak nejsou formulovány příliš konkrétně, například pouze ve smyslu zpracování akčních plánů, kde by pravděpodobně teprve měla být formulována konkrétní opatření, což se nejeví jako zcela vhodný postup. U některých cílů a nástrojů je také velmi sporné, zda jejich plnění a realizaci může Karlovarský kraj zajistit, nebo alespoň významně ovlivnit.

Část D: Stanovisko k souladu návrhu ÚEK KVK - aktualizace (2017-2042) s požadavky vyplývajícími ze zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií a s požadavky nařízení vlády č. 232/2015 Sb., o státní energetické koncepci a o územní energetické koncepci

Předložený návrh Územní energetické koncepce Karlovarského kraje - aktualizace (2017-2042) je v souladu s požadavky zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií. Jeho obsah a struktura, které jsou specifikovány nařízením vlády č. 232/2015 Sb. a jeho přílohami jsou, až na několik výjimek, naplněny, přičemž tyto nedostatky by měly být řešeny v návaznosti na níže uvedená doporučení a následně zohledněny při budoucím zpracování zprávy o uplatňování ÚEK KVK a případně při další návazné aktualizaci ÚEK KVK. Z tohoto pohledu je třeba akcentovat podobu souboru cílů a nástrojů, jejichž dílčí nepřehlednost a nekonkrétnost a zčásti i obtížná realizovatelnost na krajské úrovni může být problematická zejména při jejich naplňování. Problematická může být i formulace variant technického řešení, které jsou do značné míry odlišné předpokládanými scénáři provozu uhelného zdroje elektrárny Tisová, jejichž naplnění mohou orgány kraje ovlivnit pouze nepřímým způsobem. Za ne zcela odpovídající je možné označit také zjednodušenou podobu vyhodnocení uvažovaných těchto variant, kdy výběr dílčích rozhodovacích kritérií zahrnuje prakticky jen ekonomické ukazatele a náklady spojené s emisemi oxidu uhličitého, a do jisté míry tak opomíjí ostatní oblasti, které by měly být součástí multikriteriálního hodnocení.

Některé dílčí nedostatky lze potom spatřit i v podrobnosti a relevanci obsahu některých analýz týkajících se zejména energetické bezpečnosti, ve vztahu k identifikaci rizik a kritických bodů na úrovni kraje a zajištění jejich náhradního zásobování energií při mimořádných situacích, nebo zajištění provozu ostrovů v elektrizační soustavě ve stavu nouze v elektrizační soustavě na území kraje. Část analýz je potom provedena spíše pouze formou uvedení jednotlivých dat než jejich hlubšího rozboru, což může být problematické při jejich dalším využití. To je možné konstatovat také směrem k ne vždy zcela transparentně stanoveným potenciálům pro rozvoj jednotlivých druhů obnovitelných a druhotných zdrojů energie nebo pro realizaci úspor energie a zčásti také ne vždy zcela transparentní práci s daty v rámci některých bilancí. Za nepříliš podrobné lze pak označit rovněž výhledy předpokládaného vývoje na daném území v jednotlivých oblastech energetiky.

V návaznosti na přijetí ÚEK KVK - aktualizace (2017-2042) je nutné, aby Karlovarský kraj splnil také přechodné ustanovení zákona č. 103/2015 Sb., které stanovuje povinnost zohlednit tento dokument ve zprávě o uplatňování zásad územního rozvoje za uplynulé období, a to nejpozději do 4 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

Část E: Závěr stanoviska

Dle § 4 odst. 4 zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, posuzuje Ministerstvo průmyslu a obchodu, zda předložený návrh územní energetické koncepce splňuje požadavky tohoto zákona a je v souladu s platnou státní energetickou koncepcí. V tomto směru bylo při posouzení shledáno, že návrh Územní energetické koncepce Karlovarského kraje - aktualizace (2017-2042) ve znění předaném dne 21. května 2018 splňuje požadavky předmětného zákona a je v souladu se Státní energetickou koncepcí České republiky.

Část F: Doporučení

- Zohlednit ÚEK KVK - aktualizace (2017-2042) po jejím přijetí orgány Karlovarského kraje ve zprávě o uplatňování Zásad územního rozvoje Karlovarského kraje v souladu s příslušným přechodným ustanovením zákona č. 103/2015 Sb.
- Zpracovat analýzu rizik s cílem vyhodnocení míry rizika spojeného s realizací vybrané varianty řešení rozvoje systému zásobování kraje energií dle požadavku nařízení vlády č. 232/2015 Sb. a využít ji pro další rozhodování orgánů kraje v oblasti hospodaření energií.
- Zjistit přesnější informace týkající se smluvní zajištěnosti paliva využívaného v jednotlivých provozovnách v soustavách zásobování tepelnou energií podle požadavků přílohy č. 2 nařízení vlády č. 232/2015 Sb. a využít je pro zpracování zprávy o uplatňování ÚEK KVK, respektive zahrnout je v rámci další aktualizace ÚEK KVK.
- Zpracovat schémata tepelných sítí významných soustav zásobování tepelnou energií podle požadavků přílohy č. 2 nařízení vlády č. 232/2015 Sb. a zahrnout je v rámci případné další aktualizace ÚEK KVK.
- Zpracovat analýzu možností využití odpadního tepla, tepla z bioplynových stanic a elektráren nebo chemického tepla podle požadavku přílohy č. 2 nařízení vlády č. 232/2015 Sb. a využít ji pro zpracování zprávy o uplatňování ÚEK KVK, respektive zahrnout ji v rámci případné další aktualizace ÚEK KVK.
- Dopracovat analýzu kritických bodů ovlivňujících energetickou bezpečnost a spolehlivost zásobování daného území energií a analýzu zajištění alternativních dodávek paliv a energií při mimořádných situacích dle požadavku přílohy č. 2 nařízení vlády č. 232/2015 Sb., a to zejména ve směru doplnění regionální a místní úrovně této problematiky, a využít tyto analýzy pro zpracování zprávy o uplatňování ÚEK KVK, respektive zahrnout je v rámci případné další aktualizace ÚEK KVK.
- Dopracovat analýzu zajištění provozu ostrovů v elektrizační soustavě na daném území ve stavu nouze v elektrizační soustavě a opětovného připojení těchto ostrovů k elektrizační soustavě při pomnutí tohoto stavu podle požadavku přílohy č. 2 nařízení vlády č. 232/2015 Sb., a to hlavně ve smyslu doplnění technických údajů ohledně konkrétních možností na území kraje, a využít ji pro zpracování zprávy o uplatňování ÚEK KVK, respektive zahrnout ji v rámci případné další aktualizace ÚEK KVK.
- Detailněji rozpracovat analýzu předpokládaného vývoje v oblastech spotřeby elektrické energie a zemního plynu, rozvoje a implementace technologií inteligentních sítí a využívání elektrické energie a zemního plynu, případně jiného alternativního paliva, v lokální, městské a příměstské hromadné dopravě na území kraje podle požadavku přílohy č. 2 nařízení vlády č. 232/2015 Sb. a využít ji pro zpracování zprávy o uplatňování ÚEK KVK, respektive zahrnout ji v rámci případné další aktualizace ÚEK KVK.
- Zpracovat, v návaznosti na stanovené nástroje a opatření, která předpokládají tvorbu akčních plánů, pouze jeden takovýto dokument a jeho opatření zahrnout do vyhodnocení v rámci zprávy o uplatňování ÚEK KVK.

- Formulovat, v rámci případné další aktualizace ÚEK KVK, všechny stanovované krajské cíle a nástroje jako reálné záměry orgánů kraje a opatření v jejich působnosti, a to v přehlednější a jasněji interpretovatelné struktuře.
- Více konkretizovat, v rámci případné další aktualizace ÚEK KVK, posuzované varianty řešení a komplexněji provést jejich vyhodnocení a výběr varianty doporučené k realizaci.

Ing. Hana Rambousková

pověřena řízením sekce surovin a energetiky

Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR

Na Františku 32

110 15 Praha 1